

ARHIMANDRITUL
ATHANASIE MYTILINEOS

Marele război și venirea Antihristului

Cateheze la *Cartea Apocalipsei*

III

Traducere din limba greacă
Prof. Ivan Dumitru

editura
Σοφία

București

Catehezele părintelui Athanasie Mytilineos – expresia autenticului duh profetic în tâlcuirea *Apocalipsei*

Pentru cei ce încă nu au avut ocazia să pătrundă în „tainele cărții cu șapte peceti” voi spune că au în mână un volum care cuprinde o serie de cateheze la cartea *Apocalipsei*, susținute de vrednicul de pomenire arhimandrit Athanasie Mytilineos și destinate enoriașilor săi din orașul grecesc Larisa, dornici de a spori în cunoașterea adevăratelor și mântuitoarelor învățături ale Bisericii Ortodoxe.

Prin tâlcuirea *Apocalipsei* verset cu verset, părintele Athanasie reușește, printr-o deosebită harismă oratorică, să-și țină ascultătorii (și mai apoi cititorii) cu sufletul la gură printr-o adresare directă și chiar prin dialog pe alocuri, oferindu-le toate cunoștințele necesare înțelegerii acestei cărți profetice a Noului Testament.

După cum se va vedea la lectură, oralitatea catehezelor nu implică deloc vreo superficialitate a tratării temelor cărții, ci dimpotrivă. Explicarea *Apocalipsei* se află totdeauna în relație cu scrierile Sfinților Părinți, dar și cu științele, cultura și cu tot ce implică existența omului în prezent. Discursul autorului este original și prin capacitatea de a asimila Scriptura în întregul ei, cultura și științele profane, fără să obosească auditoriul cu vreun fel de tratat academic. Recursul său la ceea ce Părinții au numit generic drept „filosofia din afară” este cu totul nesupărător pentru urechile celui mai riguros ortodox; cu toate acestea, dis-

cursul avvei Athanasie este unul luminos, deschis spre oameni și, am putea spune, universal. În cazul său se împlinește cuvântul Apostolului Pavel care zice: „tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să măntuiesc pe unii” (*I Corinteni* 9, 22). Tâlcuirea părintelui este una temeinică, atentă la detalii, de parcă și-ar dori să-l facă pe ascultător să vadă și, într-un anume fel, să fie martor al imaginilor simbolice ce se succed în cartea *Apocalipsei*.

De asemenea, părintele Athanasie știe să elimine din start orice curiozitate bolnăvicioasă și primejdioasă totodată în abordarea *Apocalipsei*. De aceea și zice la un moment dat: „Analizând cartea *Apocalipsei*, să nu vă așteptați să vi se înfățișeze diferite elemente apocaliptice, adică *ce se va întâmpla în viitor*. Cartea *Apocalipsei* nu este doar o carte profetică, ci și una încurajatoare și, în același timp, teologică. Cartea *Apocalipsei* are multe pluri, multe laturi, din acest motiv luați seama la câte elemente ne raportăm, alinătoare, ajutătoare și susținătoare ale vieții noastre duhovnicești. Spun aceasta întrucât poate că vor exista frați curioși să afle *ce vom zice mai jos, dacă va începe al Treilea Război Mondial, când se va întâmpla...* Această curiozitate este una bolnăvicioasă! Cartea *Apocalipsei* îl sprijină pe om, îl ajută, îl călăuzește, îi arată evenimentele în hotarele istoriei, dar înainte de orice îl întărește duhovnicește. Din această perspectivă analizăm noi cartea *Apocalipsei*, și voi ruga dragostea voastră ca în felul acesta să o primiți și voi.”

Subiectele cele mai arzătoare ale acestui volum sunt, în principal, Marele Război apocaliptic și venirea Antihristului.

În ceea ce privește primul subiect, părintele Athanasie are o contribuție deosebită prin extraordinarul său realism, prin prisma căruia observă cum timpul este cel care face inteligibile profețiile *Apocalipsei*. În acest sens, părintele Athanasie subliniază faptul că, astăzi, un război de dimensiunile celui menționat la *Apocalipsa* 9, 13-21, care se va desfășura în zona Mesopotamiei și unde vor lua parte trei armate cu un număr de 200 de milioane

de „călăreți”, pare foarte real. Așadar, zice părintele Athanasie, datele contemporane ne obligă să nu vedem metaforic lucrurile în acest caz, ci într-o manieră foarte realistă, întrucât „astăzi textul ne ajută să nu folosim alegoria, de vreme ce doar China, care se învecinează cu acest ținut al Mesopotamiei, posedă o armată de două sute de milioane de soldați!”.

În ceea ce privește tema Antihristului, părintele Athanasie ne aduce „cu picioarele pe pământ” prin analizarea premiselor venirii Antihristului și, de asemenea, a stării de spirit a oamenilor din vremea în care acesta va stăpâni, acestea fiind lucruri cu mult mai importante decât datările și identificările de persoane, după care se dau în vânt majoritatea interpreților moderni neoprotestanți, iar uneori chiar și ortodocși. Din perspectiva părintelui Athanasie este important cum abordăm, cum trăim vremurile eshatologice, astfel încât să nu fim înșelați de Antihrist sau de înainte-mergătorii lui. De asemenea, pentru noi, cei ce încă nu am ajuns în vremea sfârșitului, dar ne aflăm, cu siguranță, după toate semnele contemporane, în vremurile premergătoare venirii Antihristului este salvatoare înțelegerea faptului că există o linie antihristică în toată istoria omenirii, așa cum există și o linie hristologică, a credincioșilor care își vor păstra credința adevărată până la a Doua Venire a lui Hristos. Însă, din perspectiva liniei antihristice, trebuie spus că venirea aceluia se va întâmpla la un apogeu al răutății și al vicleniei din lume. Prin urmare, momentul apariției Antihristului este un cumul al relelor și al apozității, la care, dacă nu suntem atenți, contribuim și noi, chiar astăzi, prin faptele noastre viclene și de aceea ne putem afla, fără să vrem, în postura de lucrători ai venirii lui Antihrist, așadar și la cinstirea implicită a *fiarei*-Antihrist.

Cu toate acestea, nu trebuie trecut cu vederea faptul extrem de important că părintele Athanasie insistă foarte des asupra viziunii de ansamblu optimiste a cărții *Apocalipsei*. Răul este totdeauna limitat și chiar domnia Antihristului este scurtată „pen-

tru cei aleși”. De asemenea, Dumnezeu va purta o grijă specială față de toți cei cu adevărat credincioși până la a Doua Venire a Domnului, care vor fi vestiți în orice vreme cu privire la voințele Lui. Acest lucru nu trebuie niciodată uitat, spune părintele Athanasie, precum nici faptul că pentru toți cei credincioși Domnul a gătit bucuria veșnică și Împărăția Sa.

Nu putem încheia înainte de a le mulțumi și pe această cale cuvioșilor părinți de la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfântul Dimitrie” din Larisa, în special arhimandritului Policarp, actualul egumen al mănăstirii, pentru dragostea lor cu adevărat evanghelică și pentru sprijinul acordat încercării noastre de a oferi publicului cititor din spațiul românesc prima traducere integrală din limba greacă a faimoaselor *Cateheze la Apocalipsă* ale vrednicului de pomenire stareț Athanasie Mytilineos.

Traducătorul